

**Judicium Grave à Domo Dei, Omnibus Templorum,
Processionum, Et Qvorumvis Sacrorum, Dum Irreverenter
& Impie Divinis assistunt, Dehonestatoribus formidandum**

Pragae, 1670

Caput III. Omnis in Templo, & Rebus Divinis Irreverentia, grandis apud SS.
PP. est abominatio.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54878)

Atus attingisse ibi contentus, hoc solum exaggerat, & super omnia infandum, esto ultra notus & aspectus non progredieretur, enunciat: idcirco tantum, quod in loco sacro sit attentatum. Quid? quod non tantum indignissimum judicaverit, facto aliquo vel dicto locum sacrum conspurcare, sed & horrendum censuerit labis alicujus & navi, etiam non culpabilis sibi conscius, limen Templi subingredi? Ego, inquit lib. contra Vigilant: quando iratus fuero, aut aliquid mali in animo cogitavero, aut me nocturnum phantasma deluserit, Basilicas Martyrum intrare non audeo, ita totus & corpore & animo pertremisco. Et nos jocum putabimus & ludum, cum animo profana & secularis tractandi, vana & mundana colloquendi, nugas & scurrilitates agitando, & quæ non his deteriora attentandi, Templum intrare? Supplicationes, & Sanctissimum Sacramentum comitari? tremendo Missæ sacrificio interesse?

CAPUT III.

Omnis in Templo, & Rebus Divinis Irreverentia, grandis apud SS. PP. est abominatio.

Graviter & severè pronuntiavit S. Beatus Bernardus Lib. 2. de consid. ad Eugenium.

Nuga

*Nuga in ore secularis hominis, nuga tantum sunt, in ore Sacerdotu blasphemia. Id quod à simili verissimè in rem nostram transferendo dixeris; Nugæ in foro, & domibus, locisque privatis, nugæ tantum sunt, in Ecclesia verò & sacris functionibus, blasphemiæ. Tanta siquidem tamque abominabilis semper omnibus sæculis visa est SS. PP. quævis in Templo levitas, irreverentia, garrulitas, aut situs minùs decorus, ut non minùs aut levius ea detestarentur, quàm blasphemiam, infidelitatem, aut gravissimum aliud scelus, dignumque fulminibus, terræ hiatu, morte repentinâ, & Dæmonis infessione edicerent. Alios video stare, queritur S. Chrysostr. hom. 24. in Acta: *Et nugari dum preces fiunt; Et quidam ex illis idem faciunt, non solum dum fiunt preces, sed etiam dum Sacerdos benedicit. O Audaciam! quando erit salus? quomodo poterimus Deum placare? Nescis quòd cum Angelis stas? Et cum illis hymnos dicis? Et stas ridens? Etenim non esset mirum si fulmen demitteretur, non solum in illos, sed etiam in nos, digna enim fulmine sunt hæc. Adest Rex; considera exercitum: Et tu in illorum conspectu stas Et rides, vel ridentem negligis? Verum quamdiu objurgamus? quamdiu reprehendimus? nonne ut damnosos, ut fures, ut corruptos Et perniciosos tales, Et innumeris malis**

malis plenos, ab Ecclesia exigi oportebat? Quando hi, qui horrendâ horâ rident, abstinebunt à risu? quando abstinebunt à nugis, qui in tempore benedictionis garrunt: non reverentur presentes, nec Deum timent. Non sufficit nobis quòd ipsâ mente sumus ignavi, neque quòd orantes aliò evagamur? sed etiam risum & cachinnos multos afferimus. Nunquid theatra sunt hac, qua hic geruntur? Ecce Sodomæ & Gomerhæ incolis parùm Viro S. videntur ejusmodi meliores, in quos ignem pariter & fulmina de Cœlo cadere par esset, fulmine enim, inquit, sunt digna ista. Imò tantùm non Sodomitis indigniores. Minitantem namque Dominum, pluiturum se ignem & fulmina de Cœlo super Sodomam, interpellans Abraham Gen. 18. v. 23. Numquid, ait, perdes justum cum impio? absit à te, ut rem hanc facias, & occidas justum cum impio, fiatq; justus sicut impius: non est hoc tuum. S. Chrysostomus autem hanc in Ecclesia impietatem, non tantùm in reis ipsis, sed & in devotis fulmine de cœlo puniendam, bonos simul & malos justissimè involvente, pronuntiat: Non esset, inquit, mirum, si fulmen demitteretur, non solum in illos, sed etiam in nos.

Sed Sanctum Basilium audire etiam juvat in Psal. 28. ad illa verba: In Templo ejus omnes

omnes dicent gloriam, ita loquentem; Audiam
 hac Psalmi Verba, *Et confusi suppudescant* i
 qui in Templo prolixissima intertexunt collo-
 quia! quid dicit Psalmus? qui in Templo Dei
 est, non maledicentiam, non Vanitatem, at-
 ne obsecanis rebus differtos sermones pronuntiet,
 sed in Templo ejus quisque dicat gloriam. Nunc
 Verò quidam nullo corripuntur Divini judicij
 metu, adeo sibi arridentes, suasque prensantes
 dexteras, Domum Orationis in locum vertunt
 effusissima loquacitatis! Vide, ne cum hinc e-
 migraveris, loco mercedis recipienda pro Divi-
 nis laudibus, una cum ijs, qui nomen Dei exe-
 crantur, *Et blasphemis vocibus incessunt*, con-
 demneris. Ecce tibi parem malitiam riden-
 tium & colloquia miscentium in Templo, at-
 que nomen Dei execrantium, & blasphemis
 vocibus incessentium. Huc accedit Eusebi-
 us Orat. de Commem. Sanctorum. Pleros-
 que novi, ait, ad celebritates Sanctorum acce-
 dere, ut peccent magis, *Et ita recedere*. Ac-
 cedunt namque non ad fundendas Deo preces,
 sed ad voluptatem aliquam assequendam. Quis-
 dam enim primos accubitus, sublimesque locos
 quarunt, *Et turbas, contentiones, Et molestias*
 excitant. Alij sedentes, obturant tanquam
 aspides aures suas, neque scripturam, neque
 Psalmos audiant, neque preces: Veram
 linguas acunt quasi serpentes, *Et a garrulis a-*

ee non desistunt, huc illuc oculos agitantes,
 ridentes, & proximum scommatibus illudentes;
 in his vigilant, & illis occupantur. Quid ergo,
 dic mihi obsecro o homo, accessisti ut mala tua
 minusas, vel ut augeas? Imò verò in tantum
 mala auges, ut per nulla alia magis crimina
 in damnationis sempiternæ periculum te
 conjicias, quàm per talia locis sacris injuria
 facinora. Si audaciâ & temeritate ductus,
 verba sunt Isidori Pelusiota lib. 1. Epist. 45.
 Veritati vim afferre coneris, confusiones ac
 nugas Templis, quibus silentium omne debetur,
 colloquiaque turpia & prapostera inferens; hoc
 persuasum habe, quòd in extremum condem-
 nationis & exitij periculum teipsum impelles.
 Ubi etiam ostensurus deinceps, quàm colle-
 cta mens & animus, ab omni eo quòd terre-
 num est segregatus, ad Ecclesiam fit afferen-
 dus, subjicit: Cùm Aaron, ejusque Successo-
 res in Templum ingrediebantur, laneis omni-
 bus Vestimentis abjectis, Vestes ex lino contex-
 tas induebant, arcani aliquid continentes, ac
 que illud significantes, externos tumultus tunc
 de memoria deponendos esse. Nam qui Rei sa-
 cra causâ ad Deum accedit, nihil alienum,
 nec ullam rerum ex materia constantium sar-
 cinam, secum afferre potest. Laneæ liqui-
 dem vestes ex ovium vellere conficiuntur,
 quòd quia carni adhæret, & de carne prodi-

ens nascitur, carnales, terrenas & seculares indicat actiones & occupationes, quas licet alibi usurpare crimini non imputeretur (quem admodum neque laneis vestibus indui Aaroni extra Templum vetabatur) in Templum nihilominus cum iis ingredi nefas est, ubi quidquid agitur, dicitur, aut cogitatur, Sanctum, Divinum, & Coeleste duntaxat sit oportet.

Verum quam paucis id hodie curae est, quando penè omnes aliud in Templis, ac inter Divina agunt, quam ad quae agenda venisse oportebat. *Quid tandem est hoc?* querit non sine stupore S. Chrysoft. hom. 1. de verbis Isaiae: *Vidi Dominum: Quod qui proposuerunt cum Deo colloqui, ei que servitium exhibere, mox hoc omisso, suum quisque vicinum arripiunt, ordinantque res domesticas, quaeque sunt foris, quaeque in populo, quaeque in Theatris, quaeque in Exercitu: Et quomodo alia quidem sunt administrata, alia rursus neglecta, Et quid in gerendis rebus satum fuerit, quid diminutum: In summa de Rebus omnibus vel publicis, vel privatis, hic colloquuntur. Et quae tandem sententia digna sunt ista? Atqui cum terreno Rege colloquens, de his tantum verba facit, de quibus ille soluerit audire, Et de quibus Rex fuerit percontatus. Quod si quid ausit inijcere, secus quam ille velit, extreme*

tremo supplicio afficietur. Tu vero cum Rege
 Regum colloquens, cui cum horrore seruiunt
 Angeli, omisso cum illo caepo sermone, de luto,
 de pulvere, de telis aranearum loqueris. Ni-
 hil enim aliud sunt hujus vite negotia. Et
 quomodo sustinebis istius contemptus pœnam?
 quis te ab hac vindicta liberabit? usq; eò vi-
 delicet gravitatem vitij hujus pertingere
 sentiebat, ut irremissibile quodammodo &
 inexpiabile illud judicaret. Et tandem in fi-
 ne homiliae ita concludit. Indecoras Voces
 premamus, manuumq; gesticulationes corripia-
 mus, has conjunctas exhibentes DEO, nè in-
 compositis motibus attollantur. Dicamus alijs
 alijs & non sult DEUS, ut simul cum ipso loqua-
 mur, & inter nos fabulemur; nec patitur, ut
 omisso cum ipso colloquio, presentium colloquia
 suscitemus, cœnoq; margaritas contaminemus,
 siquidem hoc suam contumeliam esse ducit.
 Quod si quis voluerit hoc praeceptum praterire,
 obturemus illi os, tanquam nostra salutis insi-
 diatori: expellamus, ex Ecclesia Sancta Castris
 ejiciamus. Hoc si fecerimus, nostra quidem
 peccata superiora facile diluemus, ipsum au-
 tem Dominum habebimus in medio nostrum,
 cuiq; modestiae Coronas distribuentem. Tanti
 Vir iste Sanctissimus modestiam in templo fa-
 ciebat, ut specialem illi in Cœlis respon-
 dere Coronam & laureolam, quemad-
 modum

modum Martyrio aut virginitati sensisse videatur.

Nec minùs acriter in ejusmodi discolos invenitur Salvianus, egregius Ecclesiæ Doctor, lib. 3. de Providentia: *Ecclesias*, inquit, atq; *Altaria DEI*, minori reverentiâ quidam habent, quàm cujuslibet minimi & municipalis *Judicij domum*. Siquidem intrâ januas non modo illustrium *Potestatum*, sed etiam *Præsidentum* aut *Præpositorum*, non omnes passim intrare præsumunt, nisi quos aut *Judex* vocaverit, aut negotium traxerit, aut ipsa honoris propriæ dignitas introire permiserit: ita ut si quispiam ingressus insolenter fuerit, aut cadatur, aut propellatur, aut aliquâ *Verecundia*, atq; *estimationis* sua labe muldetur. In *Templa* autem, vel potius *Altaria*, atque in *Sacraria DEI*, passim omnes sordidi, ac flagitiosi, sine ulla penitus reverentia sacri honoris irrumpunt. Non quia non omnes ad exorandum *DEUM* currere debeant, sed quia qui ingreditur ad placandum, non debet ingredi ad exacerbandum: neque ejusdem officij est indulgentiam pascere, & iracundiam provocare. Notum siquidem monstrî genus est, quòd qui intrant *Ecclesiasticam domum* ut mala antiqua defleant, exeunt, & quid dico exeunt? in ipsis hæc orationibus ac supplicationibus moluntur. Ac sic *Oratio eorum*, rixa est magis criminum, quàm

quàm exoratrix ; ut verè illa in eis scriptura
 maledictio compleatur, ut de oratione ipsa exe-
 ant condemnati, & oratio eorum fiat in pecca-
 tum. Tantam deniq; viri sancti omnes in ea
 re notavère indignitatem, nè dicam flagiti-
 um, ut illud sufficienter concipere aut ex-
 primere non potuisse videantur. Quà rogo
 fronte (quærit admiratione defixus Stephanus
 Papa 6. in egregio sermone, cujus partem
 citat Anastasius in ejus vita) In sacratissimo
 Dei Templo assistit, qui inanibus fabulis, &
 otiosis verbis insistit? Deum immortalem
 quid diceret! nõne præ stupore ipse à se exi-
 ret, si lasciva etiam verba, impuros nutus
 & aspectus, hodie in Templis admitti vide-
 ret? Nam si de omni verbo otioso, pergunt ulte-
 rius, in die judicij ratio est reddenda, de his
 maximè reddetur ratio, & exigetur vindicta,
 qua in conspectu tantorum Sanctorum profe-
 runtur contumaciter, in loco Deo dicato. Quà
 unquam spe veniam consequi de præteritis ar-
 bitrantur delictis, qui non solum peccata sua
 negligit abluere, sed potius contendit augere?
 Padescite illum, qui factò flagello de funiculis,
 ejecit vendentes & ementes de Templo! Re-
 missius scilicet est utiliter negotiari, quàm ina-
 niter & otiosè confabulari! Imò hoc ita per-
 niciosum est, ut hominem in potestatem re-

B

digat

digat Diaboli, & in periculum adducat, nè ab eo corporaliter possideatur.

Audiamus iterum S. Chrysoſtomum hom. 4. de incomprehenſibili Dei Natura. Cum enim hom. 3. ſub finem, hortatus valdè eſſet ad adeundam Eccleſiam, ſubdit hom. 4. ſub finem, vehementem redargutionem adverſus eos, qui ità verſantur in Templo, ut non ſecus afficiantur, quàm qui in plateis & foro agunt. *Diſputant enim, inquit, inter ſeſe aut jocantur, aut negotia tractant tempore illo perhorrendo.* Et poſt multa in eam rem occasione energumenorum, tunc ibi præſentium diſputata, ſubdit: *Non vereris, nè dum diſputas, omittis, negligis, Dæmon qui inde profiliens, animam tuam nactus otioſam, & ſcopis mundatam, ei ſe inſinuet, & ſumma cum facilitate domum tuam parentem ingrediatur? Cave nè tuam animam Dæmon ſenſim paulatimq; incedens occupet.* Alludere videtur ad porcos illos Geraſenos Matth. 8. in quos ejecti ab energumenis Dæmones immitti à Chriſto impetrârunt. Alibi ſiquidem hom. de Pœnitentia, huiusmodi procaces ſuiſus comparare viſus eſt, luto & ſordibus magis in Templo, quàm rebus Divinis intentos. *Quidam, inquit, ſub horam terribilis menſæ myſtica, in Vaniloquentia, conſuetudinibus occupati ſunt. Quid facis homo? non promiſiſti*

Sacerdoti, qui dixit: sursum corda: & dixistis habemus ad Dominum? non reuereris & erubescis? & illa ipsa hora mendax inueniris! cum qua postea fiducia ad mysteria accedes? cum qua polluta conscientia? nam si stercus in manibus haberes, auderes appropriare fimbria Regis? Quocirca fratres, oro vos & obsecro, ne in Ecclesiis colloquiis occupati simus. Stemus trementes & timidi, demissis oculis, elevata autem anima. An non vides eos, qui sensibili, corruptibili, temporali & terreno Regi assistunt, quam sint immobiles? non loquentes, non oculos huc & illuc mittentes. Ex ipsis documentum accipite humanitatis, & sic saltem assistite Deo, quasi terrenum Regem accessuri.

Acutè vener. Beda hom. 20. in Evang. dixit: Ex peccatis eiusmodi in Templo admittis, funes contexi, quibus à Domino indè exigamur, alludens ad illud Matth: Cum fecisset Dominus quasi flagellum de funiculis, omnes eiecit de Templo. Quid ergo Fratres mei, inquit, si rixis dissidentes, si fabulis & vacantes, si risu dissolutos, vel aliò quolibet scelere reperiret irretitos, qui hostias, qua sibi immolarentur, eientes in templo inuenit, & eliminare festinavit? Propter illos dicimus, qui Ecclesiam ingressi, non solum intentionem orandi negligunt, verum etiam ea, pro quibus debuerant orare, augent, quasi funem sibi longissimum

incantâ eorum augmentatione texentes, non
 timentes ex eo districti Iudicis examinatione
 damnari. Quapropter summopere omnibus fi-
 delibus procurandum est, ut nihil in Ecclesia
 inhonestum, aut cogitatione, aut dicto, aut
 facto gerant, nè peccatis pro quibus absolvendis
 confluxerant, peccata accumulantes, non ab-
 solutionem peccatorum acquirant, sed magis
 funes sibi accumulent. Plures SS. Patrum in
 hoc genus hominum invectivas & Philippi-
 cas, per decursum afferemus.

CAPUT IV.

*Res, & Loca sacra debonestantes, hor-
 rendis Suppliciis à Deo mactantur.*

Nemo credo est qui dubitet, Tempia no-
 stra, Sacrificia, Ceremonias, & Sancta,
 quantò antiquis illis sunt sacratoria, tantò
 injuriam & contemptum ijs illatum esse gra-
 viorem, & majore vindicandum poenâ. Quis
 autem sufficienter assequatur, quàm atrociter
 Deus vindicârit aliquando in Lege Moysis,
 judiciò humanò levissimum Rebus sacris il-
 latum contemptum? An non gravissima vide-
 tur & formidabilis poena, 50. millia plebis,
 & septuaginta viros Principes & Optimates,
 immisâ repentinâ à Deo morte, simul de
 medio tolli? Remiserant Philistijm Arcam
 Do-